

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii Nicolae Craiu, Mariana Pitic, Nina Vascan, Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” și avocatul Andrei Bivol în interesele Societății cu răspundere limitată „MGH Ground Handling”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Avia Invest” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ,

și cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „MGH Ground Handling” împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” cu privire la modificarea actului administrativ,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 prin care acțiunile au fost respinse,

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2015, SRL „Avia Invest” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, Plenul Consiliului Concurenței în baza deciziei nr. APD-59 din 10 septembrie 2015 a constatat încălcarea de către SRL „Avia Invest” a prevederilor art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 prin aplicarea unor condiții inechitabile întreprinderii SRL „MGH Ground Handling” în raport cu SRL „Aeroport Handling” la prestarea serviciilor de locațiune și a aplicat întreprinderii SRL „Avia Invest” o amendă pentru încălcarea art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în mărime de 5 189 226.73 lei. A dispus ca suma prevăzută la pct. 2 să se achite de SRL „Avia Invest” la bugetul de stat timp de 60 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei, cu mențiunea „amenda aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012”. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015 le-a devenit cunoscută la data de 21 septembrie 2015.

Consideră că decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015 este neîntemeiată, ilegală și urmează a fi anulată din următoarele considerente.

A relatat că în compartimentul II din decizia contestată, Consiliul Concurenței face trimitere la prevederile Reglementărilor aeronautice civile RAC - HOC, subpunctul (e), punctul 7 Capitolul 2 „Condițiile de certificare” în care sunt înaintate cerințe pentru solicitanții Certificatului întreprinderii de deservire la sol și anume „disponibilitatea de încăperi, hangare, clădiri, edificii, mijloace de comunicație, mijloace de transport și echipamente necesare pentru executarea lucrărilor de deservire la sol propuse”, însă în punctul dat nu este precizat faptul că, bunurile necesare pentru activitatea întreprinderilor de deservire la sol, trebuie neapărat să se afle în „zona de securitate cu acces limitat ale aeroporturilor de pe teritoriul RM”, așa cum s-a indicat în raport. Reglementările relatate în punctul sus-menționat nu indică faptul că operatorul aerodromului trebuie să asigure solicitantul certificatului întreprinderii de deservire la sol, cu încăperi, hangare, clădiri, edificii etc, la fel aceleași cerințe nu pot fi înaintate către alte întreprinderi, care dețin spațiu mai mare în zona de securitate cu acces limitat a Aeroportului Chișinău. Consideră că nu poartă nici o răspundere față de SRL „MGH Ground Handling”.

A invocat faptul existenței relațiilor comerciale obișnuite între părți, în legătură cu ce, pentru compania SRL „MGH Ground Handling” a existat mereu riscul de a nu i se aloca spații în chirie anume de la Aeroportul Chișinău. Necesitatea de preîntâmpinare a riscului dat, este totalmente sarcina și responsabilitatea personală a conducerii SRL „MGH Ground Handling”.

A mai indicat că intenționează să utilizeze suprafețele ale căror locațiune se pretinde, în procesul de producere. Mai mult ca atât, urmează nu doar să le utilizeze, dar și să realizeze planul de reconstrucție al teritoriului conform obligațiilor angajate în conformitate cu contractul de concesiune din 31.08.2013.

Informează că prin demersurile nr.12/145 din 17.02.2015, nr. 12/180 din 03.03.2015, nr. 12/277 din 27.03.2015, nr. 12/324 din 14.03.2015 a confirmat faptul că compania intenționează să continue relațiile economice cu compania SRL „MGH Ground Handling” în condiții acceptabile. Referitor „la refuz” - nu au avut nici o discuție. Pe parcursul anului 2015, nici printr-o scrisoare nu a fost refuzată colaborarea cu compania vizată la compartimentul locațiunii. Pe parcursul anului 2015, nu o singură dată a remis în adresa companiei acorduri de prelungire a contractului pentru primul trimestru al anului 2015 (inițial), iar apoi, începând cu luna aprilie 2015, a remis acorduri adiționale respective de prelungire lunară a contractelor de locațiune, inclusiv până în luna septembrie 2015. Toate Acordurile adiționale menționate privind prelungirea contractelor de locațiune, au fost ignorate de către SRL „MGH Ground Handling” și sunt ignorate în continuare.

Totodată, a menționat că nici un act legislativ nu obligă întreprinderea să dea în chirie activele întreprinderii fără acordul său, fără evidența planului respectiv de activitate a întreprinderii și programului de reconstrucție al Aeroportului Internațional Chișinău.

Ce ține de motivarea Consiliului Concurenței în punctul „Piața geografică relevantă” din decizia contestată, a afirmat că Consiliul Concurenței și-a permis interpretarea actului normativ emis de Administrația de Stat a Aviației Civile a RM, aprobate prin Ordinul nr. 8/GEN din 17.01.2006, ceea ce a servit temei pentru aplicarea amenzi vis-a-vis de SRL „Avia Invest” fără a avea careva temei juridic.

A indicat că Consiliul Concurenței era obligat să solicite interpretarea oficială a prevederilor lit. „e”, pct. 7 RAC-HAC de la Autoritatea Aeronautică Civilă (anterior Administrația de Stat a Aviației Civile) și doar în baza acestei interpretări să emită concluzii respective.

Ce ține de argumentările Consiliului Concurenței în Punctul „Poziția dominantă”, a menționat că, concluzia privind poziția dominantă s-a efectuat fără solicitarea și respectiv obținerea, precum și indicarea în textul deciziei a informației date de la organele cadastrale oficiale și alte organe ale Republicii Moldova, competente pentru prezentarea informației actuale, despre suprafețele aflate în folosința SRL „Avia Invest” și altor persoane juridice aflate pe teritoriul dat.

Reclamantul mai declarat că, practica contractuală în vigoare, atât în cadrul ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău”, cât și în cadrul SRL „Avia Invest” prevede prelungirea anuală a contractelor în vigoare pentru anul precedent pe perioada de un an calendaristic. SRL „MGH Ground Handling” cunoaște această practică, cu toate acestea se adresează cu cerere privind încheierea acordului pe o perioadă de 36 luni.

În privința scrisorii SRL „MGH Ground Handling” nr. 184 din 20.02.2015 în adresa Consiliului Concurenței despre faptul că suprafețele arendate au fost amenajate din contul mijloacelor proprii, a explicat că suprafețele arendate au fost amenajate din ontul mijloacelor altei companii și anume SRL „Moldavian Airlines”. Astfel, rezultă că bunurile situate pe platforma din beton ocupată la moment de SRL „MGH Ground Handling” au fost îmbunătățite până la 01.01.2013, adică până la momentul când acestea au fost transmise către SRL „MGH Ground Handling” în locațiune. În conformitate cu p. 3.3.8 al Contractului de locațiune încheiat, începând cu 01.01.2014 cu SRL „MGH Ground Handling”, compania s-a obligat să efectueze orice reamenajare, reconstrucție sau reparație capitală doar cu acordul în scris al locatorului, însă, din partea SRL „MGH Ground Handling” astfel de scrisori nu au parvenit.

Referitor la presupusa încălcare de către SRL „Avia Invest” a prevederilor art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței și anume aplicarea în raport cu ambele companii handling care prestează în Aeroportul Internațional Chișinău servicii de deservire la sol a aeronavelor, a relevat că aceste prevederi pot fi aplicate doar la contractele de locațiune a suprafețelor din beton și nicidecum vis-a-vis de celelalte contracte pe aerodromul Chișinău.

Reclamantul a menționat că începând cu 26 februarie 2015 ambelor companii de handling au fost propuse și se propun până în prezent condiții egale de prelungire a contractelor de locațiune pentru anul 2015 a suprafeței de beton, situate pe aerodromul Chișinău.

A susținut că prin acțiunile ilegale și anume prin refuzul de a semna acordurile de prelungire a contractelor de locațiune, compania SRL „MGH Ground Handling” și-a creat artificial condiții mai favorabile față de toți ceilalți locatari.

A concluzionat că vis-a-vis de SRL „MGH Ground Handling” nu au fost admise anumite încălcări în partea ce ține de legislația cu privire la concurență și anume încălcări a drepturilor, ce ar atrage după sine aplicarea amenzii în mărime de 5 189 226,73 lei.

A solicitat SRL „Avia Invest” recunoașterea drept ilegală și anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015.

La 21 octombrie 2015, SRL „MGH Ground Handling” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu SRL „Avia Invest” cu privire la modificarea deciziei nr. APD-59 din 10 septembrie 2015.

În motivarea acțiunii a indicat că este agent economic înregistrat în anul 2012. Principalul gen de activitate îl reprezintă servicii de deservire la sol („ground handling”).

A comunicat că activează în incinta Aeroportului Internațional Chișinău, în baza Certificatului de deservire la sol (licență) nr. 022 din 12.09.2012, eliberat de Autoritatea Aeronautică Civilă. Utilizarea spațiilor și încăperilor din cadrul Aeroportului Internațional Chișinău este indispensabilă activității operaționale. În mod tradițional, reclamantul încheia contracte pe termen de un an cu concesionarul Aeroportului Internațional Chișinău - SRL „Avia Invest” pentru închirierea acestor spații și încăperi. La 30.08.2013 a fost semnat Contractul de concesiune nr. 4/03 dintre „Avia Invest” SRL și Agenția Proprietății Publice. La 14 aprilie 2014, SRL „Avia Invest” a notificat despre rezilierea contractelor de locațiune 78/14-AR și a motivat prin faptul că ar avea loc procesul de modernizare și reconstrucție al aeroportului. Ulterior, la 12.05.2014 reclamantul a anunțat că rezilierea locațiunii „se amână”.

A menționat că SRL „Aeroport Handling” este concurentul său direct, fiind prestator de servicii de deservire la sol pe piața serviciilor aeroportuare din cadrul aeroportului. Până la 08.04.2014, 100% din acțiunile SRL „Aeroport Handling” aparțineau statului Republica Moldova. Ulterior, acțiunile au fost achiziționate de SRL „Air Clasica”, la prețul de achiziție. SRL „Air Clasica” aparține lui Ilan Shor, în același timp, Ilan Shor este și Președinte al Consiliului de administrare al SRL „Avia Invest”. Începând cu 11.09.2014, SRL „Aeroport Handling” alături de SRL „Dufremol” (reprezentată de Ilan Shor) sunt membri ai Consiliului de administrare al SRL „Avia Invest”. Aceste legături corporative demonstrează faptul că acestea sunt controlate de același grup de persoane.

A mai indicat că la 05.12.2014, a înaintat o cerere către SRL „Avia Invest” prin care a solicitat prelungirea tuturor contractelor sau încheierea de noi contracte. Având în vedere natura și investițiile necesare activității, a solicitat ca aceste contracte să fie încheiate pe o perioadă îndelungată de cel puțin 36 luni, cu stabilirea unor termeni rezonabili de cel puțin 6 luni pentru modificare sau reziliere. Cererea a rămas fără nici un răspuns. La 05.02.2015, a depus o cerere la Consiliul Concurenței prin care a reclamat acțiunile ilegale ale SRL „Avia Invest” invocând violarea art. 11 alin. (1) și (2) lit. f) al Legii concurenței. La momentul depunerii plângerii cota sa era de 30% pe piața serviciilor de deservire la sol. În același timp, SRL „Avia Invest” deținea o poziție dominantă pe piața serviciilor aeroportuare.

A invocat că în timpul investigației, SRL „Avia Invest” a efectuat presiuni asupra clienților săi. Astfel, la 13 martie 2015, a încheiat cu „Ural Airlines” un contract de deservire la sol a curselor aeriene ale „Ural Airlines”. Contractul respectiv a fost încheiat pe un termen de un an de zile. Părțile au prevăzut în contract posibilitatea rezilierii printr-un preaviz expediat cu 60 de zile înainte. „Ural Airlines” a publicat operarea unui zbor tur/retur pe zi, pe ruta Moscova-Chișinău-Moscova începând din 02.04.2015. După încheierea contractului, SRL „Avia Invest” a întreprins acțiuni anticoncurențiale ca anularea „sloturilor” (retragerea confirmării orarelor de zbor) deja confirmate, cu invocarea unor motive false; interzicerea accesului la serviciile

aeroportuare, condiționând încheierea contractului de prestare a serviciilor aeroportuare cu rezilierea de către client a contractului cu reclamanta și încheierea unui contract pentru serviciile de deservire la sol cu SRL „Aeroport Handling”. În seara zilei de 01 aprilie 2015, a primit notificarea de reziliere cu efect imediat a contractului de deservire la sol prin intermediul poștei electronice. În textul notificării „Ural Airlines” invoca „cauze neprevăzute și dificultăți în lansarea serviciilor aeriene (n.n. zborurilor)”. Recurgerea la rezilierea cu efect imediat chiar și sub sancțiunea răspunderii sub forma despăgubirilor și penalităților contractuale demonstrează că „Ural Airlines” a acționat sub presiune.

Un alt caz oferit ca exemplu, este cel al companiei „Atlasjet” (denumirea actuala „Atlasglobal”) care operează zboruri sezoniere în fiecare vară pe ruta Antalya-Chișinău-Antalya având semnat cu reclamanta contract de mai mulți ani. Prin mesajul din 10.03.2015, clientul a informat ca întâlnește dificultăți legate de confirmarea „sloturilor” aeroportuare din partea SRL „Avia Invest” și a solicitat reclamantei să intervină pentru soluționarea acestei chestiuni. La 21.04.2015, clientul a expediat o notificare prin care a solicitat desfacerea cu efect imediat a contractului de deservire la sol. La 24.04.2015 clientul a prezentat o notificare de reziliere a contractului de deservire la sol în temeiul pct. 12.1 începând cu data de 25.05.2015. În toată această perioadă, sloturile aeroportuare au rămas neconfirmate. La 29.04.2015, clientul a expediat un e-mail prin care a notificat reclamanta despre rezilierea cu efect imediat a contractului de deservire la sol, aceasta în pofida faptului că anterior clientul notificase rezilierea contractului cu respectarea perioadei de preaviz.

A comunică că „Siberian Airlines” a fost până recent cel mai mare client al reclamantei generând circa 70% din venituri. La 23.12.2014 SRL „Avia Invest” a expediat clientului proiectul Contractului privind taxele și serviciile aeroportuare, care urma a fi încheiat. Contractul prevedea inclusiv o clauză defavorabilă pentru „Siberia Airlines” ce ține de impunerea constituirii unui depozit de bani în contul SRL „Avia Invest”. Prin scrisoarea nr. 10/145a din 17.02.2015, SRL „Avia Invest” informa Siberian Airlines că a fost luată decizia de eliberare a tuturor spațiilor de pe peron (zona de parcare a aeronavelor), care va duce la evacuarea centrelor tehnice și oficiilor companiilor de handling, măsura care la rândul său poate determina anumite iregularități operaționale în deservirea pasagerilor și aeronavelor companiei. La 27.02.2015 a solicitat rezilierea amiabilă a contractului de deservire la sol. În aceeași zi, SRL „Avia Invest” a prezentat Acordurile Adiționale de prelungire a contractelor de locațiune valabile doar până la data de 31.03.2015. Consideră că aceste acțiuni au fost sincronizate. Prin scrisoarea nr. 10/310 din 08.04.2015, SRL „Avia Invest” a informat în mod repetat „Siberia Airlines” despre neprelungirea contractelor de locațiune după data de 01.05.2015 și lipsa unor înțelegeri pentru extinderea locațiunii după aceasta dată. Ca urmare a instigării, Siberian Airlines a solicitat prezentarea până la data de 23.04.2015 a garanțiilor în ceea ce privește continuitatea serviciilor după 01.05.2015, iar în caz contrar, clientul a solicitat acordul la rezilierea amiabilă a contractului începând cu 01.05.2015, fapt pentru care a anexat la scrisoare un proiect de acord de reziliere. La 07.05.2015, ora 8:30, prin scrisoarea nr. IO-c-204-15/1685 din 06.05.2015, „Siberian Airlines” a reziliat unilateral cu efect imediat contractul de deservire la sol. Motivul invocat a fost inexistența unei înțelegeri scrise cu SRL „Avia Invest” în privința locațiunii spațiilor ceea ce ar pune în pericol continuitatea serviciilor

prestate. În aceeași zi, Siberian Airlines a contractat serviciile de deservire la sol de la SRL „Aeroport Handling”.

A relatat că după ce a primit raportul de investigare întocmit de Consiliul Concurenței la 03.08.2015, a depus observații indicând o serie de omisiuni ale raportului de investigație. Deși Consiliul Concurenței a reținut toate constatările, a aplicat societății SRL „Avia Invest” o amendă în mărime de 1% din cifra de afaceri.

Referitor la decizia contestată a indicat că autoritatea pârâtă a îngustat în mod nejustificat piața relevantă. La caz, SRL „Avia Invest” prestează servicii de infrastructură aeroportuară, iar reclamanta prestează servicii de deservire la sol. Chiar dacă aceste tipuri de servicii în mod teoretic pot fi privite separat, în practică ele nu pot exista în mod independent. Taxele de deservire la sol reprezintă o bună parte din costurile de zbor și sunt reflectate în final în costul biletelor de avion cumpărate de pasageri. Eliminarea concurenței pe acest segment de piață duce inevitabil la creșterea prețurilor. Or, în lipsa unei concurențe, societatea care deține o poziție dominantă pe acest segment de piață poate stabili în mod arbitrar prețurile serviciilor de deservire la sol, iar piața relevantă în prezenta cauză este piața serviciilor aeroportuare de pe aeroport și nu piața serviciilor de locațiune.

Apreciază ca neîntemeiată reducerea perioadei încălcărilor. Deși inițial în Raportul de investigație perioada încălcării stabilită era 01.01.2015 - 22.06.2015, în decizia contestată autoritatea a redus considerabil acest termen considerând că la 26.02.2015 a încetat încălcarea. Pe parcursul examinării cauzei s-a constatat că atât refuzul de a contracta, cât și tratamentul diferențiat de către SRL „Avia Invest”, în raport cu cealaltă companie de handling, a continuat și după 26.02.2015.

Aplicarea măsurilor interimare a fost respinsă de autoritatea pârâtă, argumentându-și refuzul prin faptul că la 24.03.2015 ar fi avut audieri la sediul Consiliului Concurenței, unde reprezentanții SRL „Avia Invest” și-ar fi exprimat disponibilitatea de a prelungi contractele de locațiune cu o perioadă de cel puțin 3 luni. Consideră că acest argument nu poate fi reținut întrucât la 27.03.2015 SRL „Avia Invest” a prezentat acorduri de prelungire ale contractului doar până la 01.05.2015 și nu pentru trei luni așa cum a declarat în fața Consiliului Concurenței.

A susținut că în rezultatul inacțiunii Consiliului Concurenței a ajuns de la o cotă de 35% la o cotă de 5% pe segmentul pieții serviciilor de handling la sol, reducându-i-se cifra de afaceri cu peste 600%.

A concluzionat că decizia contestată nu a curmat abuzurile comise de SRL „Avia Invest”. Mai mult de atât, aceasta nu a adus nici un remediu efectiv prejudiciului material prin reducerea cifrei de afaceri și indirecte prin pierderea cotei de piață, suportate de reclamant.

A solicitat SRL „MGH Ground Handling” modificarea deciziei Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10.09.2015 în partea ce ține de pct. 2 și obligarea Consiliului Concurenței să emită o decizie prin care pentru încălcarea art. 11 alin. (2) lit. c) să fie aplicată față de SRL „Avia Invest” o amendă de 2% din cifra totală de afaceri în temeiul art. 72 alin. (3) lit. b) al Legii concurenței, obligarea SRL „Avia Invest” să semneze contractele de locațiune cu SRL „MGH Ground Handling” pentru o perioadă de cel puțin 36 luni, constatarea perioadei încălcării ca având loc începând cu 01.01.2015 - până în prezent, calificarea acordurilor adiționale la contractele de locațiune cu SRL „MGH Ground Handling” cu valabilitate o lună ca fiind abuz de

poziție dominantă ce constituie o încălcare a art. 11 alin. (1) și (2) lit. f) al Legii concurenței, aplicarea suplimentară față de SRL „Avia Invest” a amenzii în mărime de 2% din cifra totală de afaceri conform art. 72 alin. (3) lit. b) al Legii concurenței în temeiul constatării încălcării prevăzute la pct. 3.4, constatarea poziției dominante a SRL „Avia Invest” pe piața serviciilor aeroportuare, constatarea faptului că SRL „Avia Invest” și SRL „Aeroport Handling” sunt întreprinderi dependente; luarea în considerație a tuturor observațiilor SRL „MGH Ground Handling” adresate Consiliului Concurenței pe marginea cazului investigat, constatarea ilegalității și netemeinicii refuzului Consiliului Concurenței de aplicare a măsurilor interimare solicitate de SRL „MGH Ground Handling” pe parcursul investigației, încasarea din contul autorității pârâte a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de reclamanta SRL „MGH Ground Handling”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2016 cauzele au fost conexe într-o singură procedură.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 atât acțiunea depusă de SRL „Avia Invest”, cât și acțiunea depusă de SRL „MGH Ground Handling” au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin hotărârea suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2017 a fost admisă cererea depusă de SRL „MGH Ground Handling” privind emiterea unei hotărâri suplimentare și a fost anulată măsura de asigurare privind suspendarea deciziei Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015, aplicată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015.

La 16 octombrie 2017 și suplimentar la 15 ianuarie 2018, SRL „Avia Invest” a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, cerînd admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii depuse de SRL „Avia Invest” cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. În rest hotărârea primei instanțe de menținut.

În motivarea recursului SRL „Avia Invest” a invocat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, deoarece au fost apreciate arbitrar probele administrate.

A indicat că în cadrul examinării cauzei au fost prezentate probe suficiente ce confirmă că SRL „Avia Invest” nu a refuzat încheierea acordurilor de prelungire a termenelor contractelor de locațiune cu SRL „MGH Ground Handling”, iar nesemnarea unor acorduri exprese în perioada 01.01.2016 -25.02.2016 se datorează înaintării de către intimat a unor condiții excesive și nerezonabile privitor la prelungirea termenului contractelor în cauză pe un termen îndelungat 3 ani și cu termenul preavizului excesiv, 6 luni înainte de încetare a contractelor.

La fel, a opinat recurentul că probele prezentate la materialele cauzei atestă faptul că SRL „Avia Invest” a aplicat în raporturile cu partenerii comerciali condiții egale la prestații echivalente pe care însă instanța de fond le-a respins fără nici o motivare.

A susținut că la actele dosarului nu au fost prezentate anumite probe care ar atesta existența prejudiciului pretins, cauzat SRL „MGH Ground Handling” ce ar da dreptul instanței de a confirma legalitatea sancțiunii aplicate în baza art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței, deoarece acțiunile SRL „Avia Invest” nu au avut nici un impact asupra pieței respective.

Astfel, consideră recurentul că lipsa motivării adecvate a poziției instanței de fond pe marginea argumentelor principale ale recurentului (prelungirea locațiunii pe 3 ani cu SRL „MGH Ground Handling” era contrară practicii de afaceri, contrară planului de modernizare a Aeroportului și în defavoarea altor agenți economici, iar contractul de locațiune nr. 7/14-AR din 01 ianuarie 2014, prelungit pe 3 ani, nu ține de piața relevantă), dar și motivarea contradictorie și constatarea circumstanțelor nebazate pe probe (în partea prejudiciului pretins) lipsește hotărârea instanței de fond în partea contestată de putere de convingere și dă dovadă că probele dosarului au fost apreciate în mod arbitrar, fiind violate principiile fundamentale ale unui proces judiciar echitabil.

A mai invocat că instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material și anume a constatat eronat legalitatea aplicării art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței privind existența încălcării prin abuz de poziție dominantă, a constatat eronat legalitatea aplicării art. 72 alin. (3) lit. a) din aceeași Lege și aplicarea sancțiunii sub formă de amendă de 5189226,73 lei în situația în care nu s-a demonstrat nici existența consecințelor negative, nici legătura cauzală între acțiunile recurentului și consecințele negative presupuse.

La 07 noiembrie 2017, avocatul Andrei Bivol, în interesele SRL „MGH Ground Handling”, a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe cerînd admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii, în partea ce ține de respingerea acțiunii depuse de SRL „MGH Ground Handling” cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, precum și încasarea tuturor cheltuielilor de asistență juridică suportate.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu hotărârea primei instanțe deoarece instanța de fond la soluționarea litigiului nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Consideră că serviciile de locațiune oferite de operatorul aeroportului în zona de securitate a Aeroportului Internațional Chișinău și serviciile de locațiune oferite de alți deținători de spații în zona de securitate a Aeroportului Internațional Chișinău reprezintă produse diferite care nu sunt interschimbabile și substituibile. Prin urmare, operatorul Aeroportului Internațional Chișinău, SRL „Avia Invest”, trebuie considerat monopolist pe piața serviciilor de locațiune în zona de securitate a aeroportului.

Mai consideră că prin abuzul de poziție dominantă pe piața serviciilor de locațiune pe teritoriul Aeroportului Internațional Chișinău a fost afectată pe piața serviciilor de handling.

Consiliul Concurenței a stabilit că abuzul de poziție dominantă al SRL „Avia Invest” constă în oferirea în chirie recurentei pe perioada lunilor ianuarie, februarie 2015 pe termeni diferiți în comparație cu concurentul său SRL „Aeroport Handling”, poziție menținută și de Curtea de Apel Chișinău.

La fel, a indicat că la actele cauzei există suficiente probe care demonstrează că prin abuzul de poziție dominantă al SRL „Avia Invest” și anume prelungirea chiriei pe o perioadă de 30 de zile, a fost afectată grav concurența din piața serviciilor handling. Prin urmare, comportamentul acesteia reprezintă abuz de poziție dominantă în sensul art. 11 din Legea concurenței. În aceste circumstanțe, atât intimatul, cât și instanța de fond au interpretat în mod eronat prevederile Legii concurenței și ale Codului civil.

A relatat că SRL „Avia Invest” pînă în prezent refuză să încheie contract de locațiune pe un termen rezonabil cu recurentul, iar toate motivele invocate de intimat privind refuzul de a contracta erau neîntemeiate. În actul administrativ contestat s-a reținut că abuzurile comise de SRL „Avia Invest” au determinat pierderea cotei de piață a recurentului. Pierderea efectivă a cotei de piață a avut loc în perioada martie –iunie 2015 cînd se pretinde că recurentul SRL „Aeroport Handling” ar fi fost tratat în mod egal, iar încălcarea ar fi încetat.

Tot instanța de fond a reținut că intimata ar fi stabilit corect gravitatea și durata faptei dat fiind că contractul de locațiune încheiat între SRL „MHG Ground Handling” și SRL „Avia Invest” se consideră prelungit tacit conform art. 904 Codul civil, precum și faptul că ultima și-a asumat disponibilitatea prelungirii contractelor de locațiune cu cel puțin 3 luni. Nivelul de bază al amenzii a fost stabilit în conformitate cu art. 72 alin. (1) al Legii concurenței, la un procent din cifra totală de afaceri înregistrată în anul 2014.

Astfel, la evaluarea gravității încălcării normelor materiale ale legislației concurențiale se iau în considerare, în special, natura faptei săvîrșite, ponderea în cifra totală de afaceri a vânzărilor de produse realizate de întreprindere pe piața geografică relevantă de pe teritoriul Republicii Moldova care au legătură directă sau indirectă cu încălcarea, cotele de piață cumulate ale tuturor întreprinderilor participante, impactul încălcării pe piață, probabilitatea că o operațiune de concentrare economică să fi fost interzisă dacă ar fi fost notificată.

Totodată consideră că încălcările comise de SRL „Avia Invest” urmau a fi calificate de intimat și instanța de fond drept fapte de gravitate mare în sensul art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței.

În consecință, interpretarea corectă a prevederilor legii materiale și constatarea deplină a gravității faptelor anticoncurențiale comise de SRL „Avia Invest” determină modificarea amenzilor aplicate de autoritatea intimată, în sensul măririi acestora.

La 05 februarie 2018, Consiliul Concurenței a depus referință prin care a solicitat respingerea ambelor recursuri cu menținerea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017, pe care o consideră întemeiată și legală.

La 19 februarie 2018, SRL „MGH Ground Handling” a depus referință la recursul declarat de către SRL „Avia Invest” solicitînd respingerea acestuia cu menținerea hotărîrii primei instanței în partea respingerii acțiunii SRL „Avia Invest”.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 a fost recepționată de către recurentă la 08 septembrie 2017, iar la 16 octombrie și 07 noiembrie 2017, adică în termenul prevăzut de lege recurenței SRL „Avia Invest” și respectiv SRL „MGH Ground Handling” au declarat recursuri.

Prin prisma art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „MGH Ground Handling” neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul declarat de SRL „Avia Invest” întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărîrii primei instanțe în partea respingerii acțiunii SRL „Avia Invest” și emiterea în această

parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depusă de SRL „Avia Invest”, în rest cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele cauzei rezultă că SRL „MGH Ground Handling” la 05.02.2015 a depus la Consiliul Concurenței o plângere în care erau reclamate acțiunile SRL „Avia Invest” privind refuzul de a încheia contracte de locațiune și alte servicii aeroportuare (deservire la sol, de folosire a liniilor de conexiune în complexul aeroportuar, servicii comunale, servicii medicale în cadrul aerogării, de livrare a energiei electrice).

În baza dispoziției nr. 9 din 16.03.2015, Plenul Consiliului Concurenței a inițiat investigația referitor la acțiunile SRL „Avia Invest” și a dispus inițierea investigației referitor la semnele încălcării art. 11 alin. (2) lit. c) și lit. f) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către SRL „Avia Invest” privind aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creînd în acest fel unora din ei un dezavantaj concurențial și refuzul neîntemeiat de a contracta cu anumiți furnizori sau de a face livrări către anumiți beneficiari.

Plenul Consiliului Concurenței prin scrisoarea nr. APD-25/39-163 din 11.02.2015 a solicitat opinia SRL „Avia Invest” cu privire la plângerea depusă, în special explicații referitor la motivele tergiversării semnării contractelor respective cu SRL „MGH Ground Handling”.

La 22.06.2015, prin scrisorile nr. APD-06/277-1218 și nr. APD- 06/276-1217, Consiliului Concurenței a remis părților implicate raportul asupra investigației inițiate prin dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 9 din 16.03.2015 pentru prezentarea de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.

Din raportul prezentat rezultă că, la 14 aprilie 2014 SRL „MGH Ground Handling” a primit de la SRL „Avia Invest” o notificare de reziliere a contractelor de locațiune nr. 78 și nr. 79 din 01.01.2014 (cu privire la locațiunea platformei din beton nr. 79/14-AR și a boxei nr. 78/14-AR pe suprafața platformei date) pe motiv că are loc procesul de modernizare și reconstrucție a aeroportului, fără oferirea unor spații alternative pentru strămutarea activității companiei de handling. O scrisoare analogică a fost expediată și în adresa SRL „Aeroport Handling” (nr. 12/276 din 04.04.2014). Conținutul scrisorii date prevedea desfacerea Acordului nr. 10/14-AR din 01.01.2014 cu SRL „Aeroport Handling” privind arenda platformei din beton, începând cu 31.05.2014 și restituirea bunurilor în posesia SRL „Avia Invest” în termen până la 05.06.2014.

Ulterior, SRL „Avia Invest” prin scrisoarea nr. 02/370/1 din 12.05.2014 a informat SRL „MGH Ground Handling” că rezilierea contractelor de locațiune se amână până la data notificării suplimentare. Iar, prin scrisoarea nr. 168 din 05.12.2014 SRL „MGH Ground Handling” a solicitat SRL „Avia Invest” încheierea unor noi contracte de locațiune și prestări servicii sau prelungirea contractelor existente, și anume: Contractul de locațiune a unor încăperi în incinta aerogării nr. 81/14 - AR din 01.01.2014; Contractul de locațiune a terenului tehnic nr. 79/14 - AR din 01.01.2014;

Contractul de locațiune a boxului a Serviciului Transport Special nr. 78/14 - AR din 01.01.2014; Contractul nr. 384/14 - VIP din 06.03.2014; Contractul Standard IA TA privind deservirea la sol nr. 221/14 din 01.01.2014; Contractul cu privire la serviciile și taxele aeroportuare nr. 230/14 - TA din 01.01.2014; Contractul de prestare a serviciilor comunale nr. 203/14 - SC din 01.01.2014; Contractul privind folosirea liniilor de conexiune în complexul aeroportuar nr. 209/14 - STEL din 01.01.2014; Contractul cu privire la serviciile medicale în cadrul aerogării nr. 64/14 - MED din 01.01.2014; Contractul privind livrarea energiei electrice nr. 91/13 - EE din 01.11.2013.

SRL „MGH Ground Handling” a solicitat ca contractele sus-menționate să fie încheiate sau prelungite pentru o perioadă de cel puțin 36 luni, cu stabilirea unor termeni rezonabili de cel puțin 6 luni pentru preaviz în cazul realizării unor modificări sau în cazul rezilierii.

SRL „Avia Invest” nu a reacționat în nici un fel și, astfel, la 05.02.2015 contractele date nu erau încheiate sau prelungite.

Tot din raportul prezentat s-a stabilit că SRL „Avia Invest”, prin scrisoarea nr. 12/145 din 17.02.2015, a informat Consiliul Concurenței că nu are posibilitate să încheie contracte noi cu SRL „MGH Ground Handling” pentru o perioadă de 36 de luni, cu stabilirea unor termeni de cel puțin 6 luni de preaviz în cazul unor modificări sau rezilieri, deoarece conform etapei I de reconstrucție prevăzută de Contractul de concesiune nr. 4/03 din 30.08.2013 încheiat cu Agenția Proprietății Publice, în perioada anilor 2014-2015 întreprinderea „Avia Invest” SRL urmează să dezvolte și să modernizeze principalele elemente componente ale aerodromului, cum ar fi modernizarea pistei de decolare-aterizare, reconstrucția căilor de rulare, reconstrucția peronului și altele.

În acest sens, SRL „Avia Invest” a prezentat Plenului Consiliului Concurenței copiile contractelor încheiate pentru perioada 2014-2015 cu SRL „Aeroport Handling”, unicul concurent al SRL „MGH Ground Handling” pe piața prestării a serviciilor de deservire la sol a companiilor aeriene în Aeroportul Internațional Chișinău la momentul respectiv.

Din declarațiile părților rezultă că contractele nr. 9/14-AR din 01.01.2014 (transmiterea în locațiune a încăperilor administrative) și nr. 10/14-AR din 01.01.2014 (transmiterea în locațiune a unei suprafețe betonate ș.a.) au fost prelungite la data de 10.12.2014, pentru perioada 01.01.2015 - 31.12.2015. Contractul nr. 8/14-AR din 01.01.2014 (transmiterea în locațiune a unor încăperi în aerogară) a fost prelungit la data de 31.12.2014 până la 01.03.2015; Contractul nr. 7/14-AR din 01.01.2014 (locațiunea unei încăperi în aerogară) a fost prelungit la data de 12.11.2014 până la 31.12.2017, pentru 36 de luni.

Prin scrisoarea nr. 12/163 din 26.02.2015 SRL „Avia Invest” SRL a remis SRL „MGH Ground Handling” acorduri adiționale la contractele de locațiune încheiate la 01.01.2014 pentru extinderea termenului de valabilitate a acestora până la data de 01.04.2015.

La fel, SRL „Avia Invest”, prin scrisoarea nr. 12/335 din 17.04.2015, a informat Consiliul Concurenței că de aceleași condiții de contractare a beneficiat și SRL „Aeroport Handling” care la 25.02.2015 a semnat acordurile adiționale la Contractul de locațiune nr. 10/14-AR din 01.01.2014 până la 01.04.2015, și respectiv la data de

25 februarie 2015 contractul a fost prelungit până la 01.05.2015. Totodată, s-a constatat că SRL „Avia Invest” a încheiat acorduri adiționale de prelungire a contractelor de locațiune cu SRL „Aeroport Handling” până la data de 01.10.2015, fiind prelungite, începând cu luna februarie 2015, în fiecare lună consecutiv pentru luna următoare prin semnarea de acorduri adiționale.

La 27.03.2015, SRL „Avia Invest”, prin scrisoarea nr. 12/277, a comunicat Consiliului Concurenței că examinează posibilitatea prelungirii contractelor de locațiune în vigoare cu ambele companii de prestare a serviciilor de deservire la sol, cu termenul de trei luni.

Prin scrisoarea nr. 12/638 din 30.07.2015 SRL „Avia Invest” a prezentat observații la raportul de investigație.

Ca urmare, la 10.09.2015 Consiliul Concurenței a emis decizia nr. APD-59, prin care a constatat încălcarea art. 11 alin. (2) lit. c) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către SRL „Avia Invest” prin aplicarea unor condiții inechitabile întreprinderii SRL „MGH Ground Handling” în raport cu întreprinderea SRL „Aeroport Handling” la prestarea serviciilor de locațiune; a aplicat întreprinderii SRL „Avia Invest” o amendă pentru încălcarea art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în mărime de 5 189 226,73 lei.

Nefiind de acord cu decizia emisă de Plenul Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 11 iulie 2012, SRL „Avia Invest” la 20.10.2015 s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva Consiliului Concurenței solicitând anularea actului administrativ enunțat.

La 21 decembrie 2015, SRL „MGH Ground Handling” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței, intervenientul accesoriu SRL „Avia Invest” cu privire la modificarea deciziei nr. APD-59 din 10 septembrie 2015.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a respins acțiunile depuse de SRL „Avia Invest” și SRL „MGH Ground Handling” ca fiind neîntemeiate, concluzionând că actul administrativ contestat, decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 11 iulie 2012, este emis conform legislației în vigoare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția dată de Curtea de Apel Chișinău în partea respingerii acțiunii SRL „Avia Invest” este incorectă, nemotivată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și apreciere eronată a probelor administrate din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal al unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei, ce i-a fost cauzată.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

Conform art. 14 al Legii contenciosului administrativ, persoana care se considera vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislația nu prevede altfel.

Conform art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termenul curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Conform art.24 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Conform art. 3 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale.

Conform art. 32 din Legea concurenței, Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, ce asigură aplicarea și respectarea legislației din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității în limitele competenței sale. Consiliul Concurenței este investit cu putere de decizie, de reglementare, de interdicție, de intervenție, de inspecție și de sancționare, în limitele stabilite de legislație.

Pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit că Consiliul Concurenței a fost sesizat de către SRL „MGH Ground Handling” cu o plângere privind acțiunile anticoncurențiale ale SRL „Avia Invest”.

La 10.09.2015, Plenul Consiliului Concurenței a emis decizia nr. APD-59 prin care a constatat că SRL „Avia Invest” a încălcat prevederile art. 11 alin. (2) lit. c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și anume: abuz de poziție dominantă și aplicarea unor condiții inechitabile întreprinderii SRL „MGH Ground Handling” în raport cu întreprinderea SRL „Aeroport Handling” la prestarea serviciilor de locațiune și ca urmare a fost aplicată întreprinderii SRL „Avia Invest” o amendă pentru încălcarea art. 11 alin. (2) lit. c) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în mărime de 5.189.226,73 lei.

Astfel, art. 11 alin. (1) și (2) lit. c) din Legea concurenței stipulează că este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența sau leza interesele colective ale consumatorilor finali. Practicile abuzive pot consta în special în: aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând în acest fel unora din ei un dezavantaj concurențial.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că drept motiv, în opinia Consiliului Concurenței, pentru emiterea

deciziei contestate a servit constatarea de către autoritatea menționată a pretinsului abuz de poziție dominantă din partea SRL „Avia Invest”, care s-ar fi manifestat prin neprelungirea contractelor de locațiune și prestarea serviciilor aferente cu SRL „MGH Ground Handling” fiind dezavantajat prin aceasta față de concurentul SRL „Aeroport Handling”.

În concret, obiectul adresării SRL „MGH Ground Handling” către Consiliul Concurenței 1-a constituit refuzul companiei SRL „Avia Invest” de a încheia contracte de locațiune în condițiile propuse de compania SRL „MGH Ground Handling” și anume pe un termen de 36 de luni și cu un preaviz de o jumătate de an (șase luni) înainte de rezilierea planificată a contractului.

Din actele dosarului rezultă cert faptul că în cadrul examinării cauzei date, primei instanțe i-au fost prezentate probe suficiente ce confirmă că SRL „Avia Invest” nu a refuzat încheierea acordurilor de prelungire a termenelor contractelor de locațiune (și a contractelor de prestare a serviciilor aferente) cu SRL „MGH Ground Handling”, iar nesemnarea unor acorduri exprese în perioada 01.01.2015-25.02.2015 se datorează înaintării de către SRL „MGH Ground Handling” a unor condiții excesive și nerezonabile privitor la prelungirea termenului contractelor în cauză pe un termen îndelungat (3 ani) și cu termenul preavizului excesiv (6 luni înainte de încetare a contractului). Astfel, instanța de recurs conchide că neprelungirea contractelor nu este imputabilă SRL „Avia Invest”.

În acest sens, Colegiul remarcă că SRL „Avia Invest” efectuează lucrări de modernizare și reconstrucție a infrastructurii existente a Aeroportului Internațional Chișinău, potrivit obligațiunilor în baza Contractului de concesiune din 30.08.2013. Prin urmare, în orice moment, SRL „Avia Invest” poate avea nevoie de utilizare a suprafeței platoului de beton, inclusiv cea aflată în prezent în locațiune la SRL „MGH Ground Handling”. Or, modernizarea și reconstrucția Aeroportului Internațional Chișinău este cerută de interesele naționale ale statului, respectiv, orice acțiuni ale SRL „Avia Invest”, inclusiv prelungirea contractelor de locațiune pe termen scurt, urmăresc posibilitatea de realizare a sarcinilor de modernizare a Aeroportului Internațional Chișinău și asigurarea securității aeronautice la executarea lucrărilor de modernizare și reconstrucție a infrastructurii.

Din actele cauzei rezultă că contractele de locațiune nr. 78/14-AR, nr.79/14-AR, nr. 81/14-AR din 01.01.2014 încheiate între SRL „Avia Invest” și SRL „MGH Ground Handling” prevedeau termenul de acțiune de un an calendaristic. Astfel, prelungirea contractelor pe același termen ar corespunde practicii de afaceri normale, formate între SRL „Avia Invest” și SRL „MGH Ground Handling”, dar și scopului de efectuare a lucrărilor de modernizare a Aeroportului.

Mai mult, din explicațiile reprezentanților SRL „MGH Ground Handling” aceștia au recunoscut că și pînă în anul 2014 asemenea contracte de locațiune (încheiate de SRL „MGH Ground Handling” cu exploatantul aeroportului) niciodată nu se încheiau pe termen mai mare de un an calendaristic.

La fel, reprezentanții intimatului-recurent SRL „MGH Ground Handling” au recunoscut că și după 01.01.2015 SRL „MGH Ground Handling” a rămas în posesia suprafețelor închiriate conform contractelor de locațiune nr. 78/14-AR, nr.79/14-AR, nr. 81/14-AR din 01.01.2014 și SRL „Avia Invest” nu a creat anumite obstacole la

utilizarea bunurilor în condițiile acceptării de SRL „Avia Invest” a prelungirii tacite a contractelor de locațiune.

Or, conform art. 904 alin. (1) Codul civil, dacă raporturile contractuale continuă în mod tacit după expirarea contractului de locațiune, acesta se consideră prelungit pe un termen nedeterminat.

De asemenea, SRL „MGH Ground Handling” a recunoscut că a activat în mod normal pe teritoriul Aeroportului în perioada 01.01.2015-26.02.2015 (cînd Consiliul Concurenței a constatat încetarea pretensei încălcări conform deciziei contestate), dar și pînă în prezent. În același timp, din explicațiile reprezentantului SRL „Avia Invest” privitor la inadmisibilitatea prelungirii locațiunii pe termen de 3 ani rezultă că SRL „MGH Ground Handling” a fost informată în decembrie 2014 în mod verbal, fapt care nu este negat de reprezentanții SRL „MGH Ground Handling”.

Conform extrasului din registrul vizitelor la administrația SRL „Avia Invest”, anexată la materialele cauzei, se atestă că la 31 decembrie 2014 reprezentantul SRL „MGH Ground Handling”, dl Corman Viorel, a intrat la administrația SRL „Avia Invest” și i s-au înmînat personal acordurile adiționale semnate de SRL „Avia Invest” pe perioada 01.01.2015-31.12.2015 privind prelungirea termenelor: contractului Standard IATA privind deservirea la sol nr.221/14 din 01.01.2014; contractului cu privire la serviciile și taxele aeroportuare nr.230/14-TA din 01.01.2014; contractului de prestare a serviciilor comunale nr. 203/14 -SC din 01.01.2014; contractului privind folosirea liniilor de conexiune în complexul aeroportuar nr. 209/14-STEL din 01.01.2014; contractului cu privire la serviciile medicale în cadrul aerogării nr. 64/14 - MED din 01.01.2014; contractului privind livrarea energiei electrice nr.91/13-EL din 01.11.2013. Acest fapt a fost recunoscut de reprezentanții SRL „MGH Ground Handling” în cadrul examinării pricinii în prima instanță, precum și s-a confirmat că exemplarele semnate ale contractelor menționate nu au fost restituite de SRL „MGH Ground Handling” la SRL „Avia Invest”.

Totodată, Colegiul reține că prin scrisorile nr. 12/145 din 17.02.2015, nr. 12/180 din 03.03.2015, nr. 12/277 din 27.03.2015, nr. 12/324 din 14.03.2015, expediate în adresa Consiliului Concurenței, SRL „Avia Invest” a confirmat că intenționează să continue raporturile economice cu compania SRL „MGH Ground Handling”. Mai mult, la materialele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirma că SRL „Avia Invest” intenționează să rezilieze locațiunea pe teritoriul Aeroportului Internațional Chișinău cu SRL „MGH Ground Handling”.

Astfel, din probele indicate mai sus rezultă cu certitudine faptul că SRL „Avia Invest” niciodată nu a refuzat prelungirea contractelor de locațiune cu SRL „MGH Ground Handling” în condițiile practicii existente între părțile litigiului, precum și între SRL „Avia Invest” și alți agenți economici (inclusiv concurentul invocat SRL „Aeroport Handling”), cu condiția prelungirii pe termen de un an, care nu a fost solicitată de SRL „MGH Ground Handling”, dar s-a insistat abuziv și fără temei asupra prelungirii pe un termen de 3 ani. Chiar și după primirea refuzului verbal privind inadmisibilitatea prelungirii locațiunii pe termen de 3 ani, SRL „MGH Ground Handling” nu a solicitat de la SRL „Avia Invest” încheierea acordului de prelungire pe un termen de un an calendaristic (01.01.2015-31.12.2015) și nici pînă la momentul depunerii plîngerii la Consiliul Concurenței la 05.02.2015.

Pe de altă parte, SRL „MGH Ground Handling” a pretins la încheierea acordurilor de prelungire a contractelor de locațiune nr. 78/14-AR, nr.79/14-AR, nr. 81/14-AR din 01.01.2014 în condiții imposibile, care nu corespund practicii SRL „Avia Invest” în coraport cu alți contragenți (inclusiv concurentul invocat SRL „Aeroport Handling”), dar și sunt contrare scopului de reconstrucție și modernizare a Aeroportului Internațional Chișinău.

Așadar, Colegiul conchide că probele administrate la materialele cauzei atestă suplimentar că SRL „Avia Invest” nu a refuzat prelungirea contractelor de locațiune (și a contractelor de prestare a serviciilor aferente) cu SRL „MGH Ground Handling”, iar ultimul a solicitat prelungirea locațiunii în condiții imposibile (termen prea mare).

Mai mult, instanța de recurs menționează că SRL „Avia Invest” în mod egal a tratat ambii concurenți, atât SRL „MGH Ground Handling”, cât și SRL „Aeroport Handling” fapt ce se confirmă prin probele administrate în cadrul judecării cauzei și anume, prin contractele de locațiune încheiate între SRL „Avia Invest” și SRL „Aeroport Handling”, echivalente celor încheiate cu SRL „MGH Ground Handling” : contractul de locațiune nr. 9/14-AR din 01.01.2014 - transmiterea în locațiune a încăperilor administrative, prelungit la 10.12.2014 pentru perioada 01.01.2015-31.12.2015; contractul de locațiune nr. 10/14-AR din 01.01.2014 - transmiterea în locațiune a unei suprafețe betonate, prelungit la 10.12.2014 pentru perioada 01.01.2015-31.12.2015; contractul de locațiune nr. 8/14-AR din 01.01.2014 - transmiterea în locațiune a unor încăperi în aerogara, prelungit la 31.12.2014 pînă la 01.03.2015.

Prin urmare, instanța de recurs reiterează că acordurile adiționale la contractele sus-menționate, care sunt echivalente contractelor încheiate între SRL „MGH Ground Handling” și SRL „Avia Invest” (nr. 78/14-AR, nr.79/14-AR, nr. 81/14-AR din 01.01.2014) au fost prelungite pe termen de cel mult un an, dar nu trei ani.

În același timp, Colegiul reține că contractul de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014, încheiat între SRL „Avia Invest” și SRL „Aeroport Handling” în privind locațiunea unui spațiu destinat vânzării de bilete pe un termen de trei ani, mult invocat de recurentul SRL „MGH Ground Handling” și de Consiliul Concurenței, nu are tangență cu practicarea activității aferente pieții discutate și anume nu ține de prestarea serviciilor de deservire la sol și serviciilor aferente în Aeroportul Internațional Chișinău, pentru care SRL „MGH Ground Handling” și SRL „Aeroport Handling” s-au considerat drept concurenți. Este de reținut că conținutul contractului de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014, denotă că suprafața respectivă a fost închiriată de SRL „Aeroport Handling” pentru practicarea altei activități decît cea aferentă pieții serviciilor de deservire la sol - și anume vânzarea biletelor avia - activitate pe care SRL „MGH Ground Handling” nici nu o practică.

S-a mai stabilit în cadrul judecării cauzei că SRL „MGH Ground Handling” nu face și nu a făcut niciodată comerț cu bilete de avion în incinta Complexului Aerogării și nu a solicitat niciodată SRL „Avia Invest” spațiu pentru casa de bilete.

În contextul dat, acest contract nu aduce anumite atingeri intereselor SRL „MGH Ground Handling”, inclusiv prin prisma respectării legislației anticoncurențiale.

Mai mult, prin conținutul contractului de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014 se atestă că suprafața închiriată este amplasată în zona cu acces nelimitat, spre deosebire de contractele de locațiune încheiate cu SRL „MGH Ground Handling”

(menționate mai sus), ce presupun locațiunea în zona cu acces limitat: pentru platoul de beton; pentru boxa tehnică, situată pe platoul de beton; oficiul companiei, situat în incinta Complexului Aerogării.

De asemenea, prima instanță în hotărîrea contestată, în repetate rânduri face trimitere la Reglementările Aeronautice Civile - RAC-HOC Certificarea întreprinderilor de deservire la sol și a întreprinderilor ce prestează servicii în zonele de securitate cu acces limitat ale aeroporturilor din 17.01.2006, prin prisma cărora neprelungirea locațiunii i-ar leza drepturile SRL „MGH Ground Handling”.

Colegiul indică că reglementările menționate nu sunt aplicabile cazului din speță, deoarece aceste reguli prevăd în mod expres realizarea serviciilor doar în zonele de securitate cu acces limitat ale Aeroportului.

Prin urmare, contractul de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014, încheiat cu SRL „Aeroport Handling”, atestă că acest contract de locațiune se deosebește principial de contractele de locațiune nr. 78/14-AR, nr.79/14-AR, nr. 81/14-AR din 01.01.2014, încheiate între SRL „Avia Invest” SRL și SRL „MGH Ground Handling”, atât prin destinația suprafeței (vînzarea biletelor avia nu este practică de SRL „MGH Ground Handling”), cît și prin caracteristicile obiectului locațiunii (suprafața închiriată este amplasată în zona cu acces nelimitat). Mai mult, chiar dacă este incomparabil, contractul de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014 a fost unicul contract încheiat pe un termen de 3 ani, pe cînd SRL „MGH Ground Handling” a solicitat prelungirea tuturor contractelor de locațiune pe termen de 3 ani, ceea ce denotă că anume SRL „MGH Ground Handling” a pretins crearea condițiilor nejustificat favorabile și neechivalente în comparație cu concurentul său.

Respectiv, contractul de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014, semnat între SRL „Avia Invest” și SRL „Aeroport Handling” a fost apreciat absolut nejustificat de instanța de fond ca fiind „prestație echivalentă” în sensul art. 11 alin (2) lit. c) din Legea concurenței cu contractele de locațiune nr. 78/14-AR, nr.79/14-AR, nr. 81/14-AR din 01.01.2014, încheiate între SRL „Avia Invest” cu SRL „MGH Ground Handling”. Or, din hotărîrea primei instanțe nu rezultă nicio motivare privitor la respingerea argumentului SRL „Avia Invest” precum că contractul de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014 privind locațiunea suprafeței pentru vînzarea biletelor avia nu ar avea tangență cu SRL „MGH Ground Handling” și nu ar avea tangență la piața relevantă, și nu putea fi luat în calcul la determinarea „prestațiilor echivalente”.

Mai mult, Colegiul consideră contradictorie concluzia primei instanțe precum că SRL „Avia Invest” deține suprafața ce depășește semnificativ 50% din suprafața totală a zonei de securitate cu acces limitat a Aeroportului Internațional Chișinău, deoarece pe de o parte instanța a constatat că pentru determinarea cotei deținute de SRL „Avia Invest” este relevantă zona Aeroportului cu acces limitat, dar pe de altă parte a ignorat că contractul de locațiune nr. 7/14-AR din 01.01.2014, prelungit pe 3 ani companiei SRL „Aeroport Handling”, are ca obiect suprafața care nu intră în zona Aeroportului cu acces limitat, ci este amplasată în zona nerelevantă pieței în cauză.

Reieșind din actele administrate în speță, precum și din cele enunțate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că la materialele cauzei nu au fost prezentate careva probe care ar atesta existența prejudiciului pretins (care ar fi) cauzat SRL „MGH Ground Handling”.

Or, prin probele prezentate la judecarea cauzei date se dovedește cu certitudine că prin acțiunile SRL „Avia Invest” nu s-a cauzat vreun prejudiciu SRL „MGH Ground Handling”, care ar putea servi temei de aplicare a amenzii conform art. 72 alin. (3) lit. b) din Legea concurenței, deoarece acțiunile SRL „Avia Invest” nu au avut nici un impact asupra pieței respective.

Conform deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10.09.2015, intimatul a constatat că perioada pretensei încălcări ar fi 01.01.2015-26.02.2015 (deoarece la 26.02.2015 SRL „Avia Invest” a prezentat SRL „MGH Ground Handling” acordurile adiționale privitor la prelungirea contractelor de locațiune nr. 78/14-AR, nr. 79/14-AR, nr. 81/14-AR din 01.01.2014). Respectiv, prelungirea tacită de către SRL „Avia Invest” a locațiunii SRL „MGH Ground Handling”, nu a provocat nici o urmare prejudiciabilă obiectivă.

În acest context, Colegiul menționează că chiar și conform opiniei Plenului Consiliului Concurenței pretinsa încălcare a încetat la 26.02.2015, pe când renunțarea companiilor aeriene „Siberian Airlines”, „Urala Airlines” și „Atlas Jet” la serviciile SRL „MGH Ground Handling” a avut loc în aprilie și mai 2015, fapt confirmat de probele prezentate de SRL „MGH Ground Handling” și explicațiile reprezentanților acestuia, iar între refuzul SRL „Avia Invest” de a prelungi locațiunea pe termen de 3 ani (prelungirea tacită a locațiunii pe termen nedeterminat) și încetarea colaborării de SRL „MGH Ground Handling” cu „Siberian Airlines”, „Urala Airlines” și „Atlas Jet” există o perioadă de timp destul de mare. Acest răstimp atestă în primul rând lipsa totală a legăturii cauzale între acțiunile SRL „Avia Invest” și renunțarea companiilor avia menționate la serviciile SRL „MGH Ground Handling” și contrariul nu s-a dovedit. Iar, pierderea unor clienți de către SRL „MGH Ground Handling” nu este legată de acțiunile SRL „Avia Invest” și s-a produs mult mai târziu după ce SRL „Avia Invest” i-a prezentat companiei de handling acorduri de prelungire a locațiunii, de aceea aceste evenimente rămân pe seama SRL „MGH Ground Handling” și nu sunt imputabile SRL „Avia Invest”.

Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că prima instanță în mod arbitrar a acceptat drept probă în confirmarea prejudiciului, scrisoarea SRL „MGH Ground Handling” nr. 270 din 03.08.2015, în care se invocă că din cauza acțiunilor SRL „Avia Invest” cota de piață a SRL „MGH Ground Handling” s-a micșorat, deoarece este întocmită în mod unilateral și fără confirmarea prin probe.

În contextul dat și pornind de la faptul că elementul obligatoriu al răspunderii juridice - consecințele prejudiciabile prevăzute de lege nu au fost demonstrate - aplicarea sancțiunii conform normei juridice respective devine vădit ilegală, aceasta se referă și la individualizarea sancțiunii în limitele prevăzute de lege.

Prin urmare, consecințele prevăzute de lege, adică în sensul art. 72 alin. (3) lit. b) al Legii concurenței, impactul esențial asupra pieții relevante (spre deosebire de impactul neînsemnat conform art. 72 alin. (3) lit a) din aceeași Lege), nu au fost probate, iar instanța de fond a constatat circumstanțele respective în urma aprecierii vădit arbitrare a probatoriului prezentat la materialele cauzei.

Astfel, lipsa motivării adecvate a poziției instanței pe marginea argumentelor principale ale recurentului -reclamant SRL „Avia Invest”, dar și motivarea contradictorie și constatarea circumstanțelor nebazate pe probe lipsește hotărârea instanței de fond de putere de convingere și atestă că probele dosarului au fost apreciate

în mod arbitrar, fiind violate principiile fundamentale ale unui proces judiciar echitabil, instanță nu a convins participanții la proces că au fost auziți și a apreciate argumentele invocate și probele prezentate în susținerea pretențiilor acestora.

La cazul din speță, instanța de recurs reține și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

În contextul celor enunțate coroborat cu normele de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră greșită concluzia primei instanțe privind respingerea acțiunii depuse de SRL „Avia Invest”, deoarece actul administrativ contestat este neîntemeiat și emis contrar prevederilor legale.

Or, circumstanțele descrise determină Colegiul să conchidă că soluția instanței de fond este greșită, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material, iar recursul declarat de către SRL „Avia Invest” este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 în partea respingerii acțiunii depuse de SRL „Avia Invest” și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de SRL „Avia Invest”.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe, în partea respingerii acțiunii SRL „Avia Invest”, a fost emisă contrar prevederilor de drept material și cu aprecierea eronată a probelor administrate, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Avia Invest”, a casa parțial hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 și a emite o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii SRL „Avia Invest” și anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015.

Dat fiind că obiectul acțiunilor înaintate de SRL „Avia Invest” și SRL „MGH Ground Handling” este același, legalitatea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015, iar acțiunea depusă de SRL „Avia Invest” urmează a fi admisă, se impune respingerea recursului SRL „MGH Ground Handling” cu menținerea soluției instanței de fond în partea respingerii acțiunii depuse de SRL „MGH Ground Handling” ca fiind neîntemeiată pe motivele expuse supra, pe lângă motivele indicate de instanța ierarhic inferioară.

Or, instanța de fond corect a indicat că în plângerea adresată Consiliului Concurenței de către SRL „MGH Ground Handling” din 05.02.2015 au fost indicate două solicitări: 1) Să se constate refuzul SRL „Avia Invest” de a încheia cu SRL „MGH Ground Handling” contractele relevante ca fiind abuz de poziție dominantă art. 11 alin. (1) lit. f) din Legea concurenței; 2) A obliga SRL „Avia Invest” să încheie cu SRL „MGH Ground Handling” contractele relevante pentru o perioadă de cel puțin 3 ani.

Pretențiile formulate de SRL „MGH Ground Handling” în cererea de chemare în judecată, depășesc limitele investigației inițiate de Consiliul Concurenței prin Dispoziția nr. 9 din 16.03.2015.

De asemenea se relevă că reclamantul a invocat în cererea de chemare în judecată anumite fapte care s-au produs după data încetării investigației inițiate de Consiliul Concurenței și respectiv după data adoptării deciziei pe marginea acestui caz.

Conform art. 49 din Legea concurenței, Consiliul Concurenței inițiază procedura de examinare a presupusului caz de încălcare a legislației concurențiale la plângerea unei persoane fizice sau întreprinderi afectate de presupusa încălcare a legii. Pentru a fi abilitat să depună o plângere privind presupusele acțiuni anticoncurențiale, autorul plîngerii trebuie să demonstreze interesul lui legitim. Autorul plîngerii are un interes legitim dacă comportamentul denunțat afectează în mod real și direct interesele lui. Interesul trebuie să fie bazat pe un drept prevăzut de legislație.

Conform art. 55 alin. (1) din Legea concurenței, dacă după examinarea preliminară a plîngerii se consideră că, în baza informațiilor prezentate de autorul plîngerii și a celor acumulate pe parcursul examinării preliminare, există temeuri rezonabile pentru a suspecta încălcarea legislației concurențiale, Plenul Consiliului Concurenței adoptă o dispoziție de inițiere a investigației concurențiale.

În privința acțiunilor invocate de SRL „MGH Ground Handling” privind deturnarea clientelei concurentului, cât și a operațiunii de concentrare economică, nu au fost prezentate probe că ar fi fost depuse careva plângeri, în modul stabilit de art. 49 din Legea concurenței.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de fond printr-o apreciere arbitrară a circumstanțelor cauzei, a probelor administrate în cadrul examinării cauzei și prin aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept a concluzionat asupra netemeinicii acțiunii depuse de SRL „Avia Invest”, prin ce se impune casarea hotărârii în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte de admitere a acțiunii SRL „Avia Invest” și anularea deciziei Plenului Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015. În rest, hotărârea în partea respingerii acțiunii depuse de SRL „MGH Ground Handling” urmează a fi menținută.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. a) și b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Andrei Bivol în interesele Societății cu răspundere limitată „MGH Ground Handling”.

Se admite recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Avia Invest”.

Se casează parțial hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Avia Invest” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ, și cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „MGH Ground Handling” împotriva Consiliului Concurenței, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” cu privire la modificarea actului administrativ, în partea respingerii acțiunii depuse de Societatea cu răspundere limitată „Avia Invest” și în această parte se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite acțiunea Societății cu răspundere limitată „Avia Invest” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

Se anulează decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-59 din 10 septembrie 2015.

În rest, hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 se menține.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Nina Vascan

Iurie Bejenaru